

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

«KONTAKT»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Åsa Hellem, 75 54 78 83

Forventningsbrev med kommunenes oppgaver på landbruks- og reindrifts-området i 2022 med rammer for kommunens forvaltning av statlige tilskuddsordninger

I dette brevet informerer Statsforvalteren om forventinger til kommunens forvaltning på landbruks- og reindriftsområdet. Her får kommunens politiske og administrative ledelse samt saksbehandlere oversikt over kommunenes ansvar. Rammer for tilskuddsordninger, der kommunen fatter vedtak, ligger i vedlegg 1.

Forventningsbrevet bygger på Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) sitt tildelingsbrev og hovedinstruks for 2022 til Statsforvalteren.

Bakgrunnsinformasjon:

[Jordbruksavtalen 2021 – 2022](#)

[Reindriftsavtalen 2021 – 2022](#)

Kommunen er landbruksmyndighet

Kommunene er førsteinstans i forvaltningen av de fleste lover og tilskuddsordninger på landbruksområdet. Kommunen skal være en aktiv landbrukspolitisk aktør ved å bruke juridiske, økonomiske og administrative virkemidler. De landbrukspolitiske virkemidlene skal forvaltes i tråd med nasjonale og regionale mål for landbrukspolitikken og tilpasses lokale forhold. Kommunen skal legge vekt på både å utvikle det tradisjonelle landbruket og oppmuntre til nye næringer. Landbruket skal bli innlemmet i annet samfunns-, planleggings- og næringsutviklingsarbeid.

Statsforvalteren er førstelinje for reindriftsforvaltningen. Kommunene har likevel et ansvar for å sikre reindriftens arealgrunnlag gjennom sin arealforvaltning, samt bidra til dialog mellom reindriften og landbruket for å hindre konflikter.

Statsforvalteren veileder og kontrollerer

Statsforvalteren vil målrette kommunedialogen og gi likebehandling, rettsikkerhet og kvalitet i lov- og tilskuddsforvaltningen større oppmerksomhet. Kommunedialogen er også viktig for bedre å ivareta landbrukets og reindriftens arealinteresser, inkludert jordvernet.

Vi skal også påse at kommunens forvaltning skjer i samsvar med overordnede nasjonale føringer. Derfor gjennomfører vi årlig forvaltningskontroller i et utvalg av kommunene.

Innholdsfortegnelse

1.	Del 1 – Statlige tilskuddsordninger der kommunene fatter vedtak.....	4
1.1	Generelt om forvaltningen av tilskuddsordningene og ansvarsdelingen	4
1.2	Mål, rammer og føringer for den enkelte tilskuddsordning	5
1.3	De ulike ordningene	5
1.3.1	Tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel mv.	5
1.3.2	Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket	6
1.3.3	Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)	6
1.3.4	Veibygging, drift med taubane, hest o.a.	6
1.3.5	Tilskudd til skogkultur, miljøtiltak og andre tiltak	7
1.3.6	Tilskudd til tettere planting og gjødsling i skog som klimatiltak	7
1.3.7	Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	8
1.3.8	Tilskudd til regionale miljøtilskudd i jordbruket (RMP).....	8
1.3.9	Tilskudd til drenering av jordbruksjord	9
1.3.10	Tilskudd til tiltak i beiteområder	9
1.3.11	Tilskudd til Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL) og Vegaøyen verdensarvområde .	10
1.3.12	Stimuleringstilskudd til kommunale veterinærtjenester	11
1.4	Oppfølging og kontroll.....	12
1.4.1	Internkontroll hos tilskuddsforvalter (kommunen).....	12
1.4.2	Transaksjonskontroller	12
1.4.3	Krav knyttet til utøvelse av budsjett disponering	12
1.4.4	Attestasjon	13
1.4.5	Kontroll av informasjon fra tilskuddsmottakere	13
1.4.6	Kontroll med fagsystemene	13
1.4.7	Rapportering om sikkerhetsbrudd og svakheter ved Landbruksdirektoratets elektroniske tjenester	13
2	Del 2 - Andre oppgaver på landbruks- og reindriftsområdet der kommunene har ansvar	14
2.1	Næringsutvikling.....	14
2.1.1	Inn på tunet	14
2.2	Skogbruk.....	15
2.2.1	Utenlandske treslag.....	15
2.2.2	Landbruksveier	15
2.2.3	Prosjekt Tre-industri.....	15
2.2.4	Skogbruksplanlegging.....	15
2.2.5	Kontroll av foryngelse etter hogst.....	16

2.2.6	Resultatkartlegging.....	16
2.3	Lovforvaltning.....	16
2.3.1	Vedtaksmyndighet.....	16
2.3.2	Begrunnelsesplikten	16
2.3.3	KOSTRA.....	16
2.3.4	Nye rundskriv om konsesjon og driveplikt i 2021	17
2.3.5	Arveloven § 99a.....	17
2.4	Samarbeid med Mattilsynet.....	17
2.5	Arealgrunnlag for produksjonstilskudd.....	17
2.6	Arealforvaltning og samfunnsutvikling	17
2.6.1	Reindrift.....	17
2.6.2	Jordvern.....	18
2.6.2.1	Kommunen er planmyndighet.....	19
2.6.2.2	Arealregnskap.....	19
2.6.2.3	Kjerneområder for landbruk og langsiktige utbyggingsgrenser	19
2.6.2.4	Landbruks- og beitebruksplaner.....	19
2.6.3	Dialog mellom landbruk og reindrift	19
2.7	Kommunens klima- og energiplan.....	20
2.7.1	Fylkesvise midler i Klima- og miljøprogrammet (KMP)	20
2.8	Tilskudd ved klimabetingede skader og erstatningsordninger	20
2.8.1	Klimabetingede skader – tilskudd ved produksjonssvikt (tidligere avlingssvikt)	20
2.8.2	Erstatning etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon	20
2.9	Vannforskriften	21
2.10	Økt produksjon og bruk av bioenergi.....	21
2.11	Autorisasjonsordningen for plantevern- og gnagermidler.....	22
2.12	Samfunnssikkerhet og beredskap	22
2.13	Informasjon, kurs og konferanser i 2022	23

1. Del 1 – Statlige tilskuddsordninger der kommunene fatter vedtak

Dette kapitlet informerer om kommunens ansvar i forvaltningen av statlige tilskuddsmidler.

- ✓ Tilskuddsordningene som kommunen har ansvar for med henvisning til regelverk og utfyllende informasjon om forvaltningen av disse.
- ✓ Beløpsmessige rammer for tilskuddsordningene – se vedlegg.

1.1 Generelt om forvaltningen av tilskuddsordningene og ansvarsdelingen

Når kommunen forvalter statlige tilskuddsordninger på vegne av staten, har kommunen ikke den samme selvstendige myndigheten som ellers. Forvaltningen av statlige midler er underlagt statlig styringsrett. Kommunene må forvalte tilskuddsordningene i samsvar med kravene i regelverket for ordningene, i rundskrivene, dette brevet og ellers regelverk som gjelder for utøvelse av offentlig forvaltning.

Landbruksdirektoratets elektroniske fagsystemer skal benyttes i tilskuddsforvaltningen. Det er nettbaserte systemer som krever innlogging på Landbruksdirektoratets nettsider. Tilskuddsbevilgningene som kommunen forvalter på landbruksområdet, er gitt over statsbudsjettet. De er derfor å anse som statlige tilskuddsmidler. Statlige tilskudd skal forvaltes i samsvar med kravene i *Reglement for økonomistyring i staten*. Reglementet gjelder også for styring og oppfølging av delegert forvaltningsmyndighet¹.

Landbruks- og matdepartementet (LMD) har delegert vedtaksmyndigheten for en rekke statlige tilskudd til kommunene, og dette er gjort med hjemmel i adgangen som følger av jordloven og skogbruksloven. Vedtaksmyndigheten er delegert i forskrifter hjemlet i disse lovene. Dette brevet inneholder informasjon om beløpsmessige rammer som kommunene må holde seg innenfor når de fatter vedtak om tilskudd.

LMD har instruksjonsmyndighet når det gjelder hvordan den delegerte myndigheten skal utøves og hvordan de statlige midlene skal forvaltes. Til instruksjonsmyndigheten ligger det også en rett til å kontrollere at oppgaver og myndighet utøves som forutsatt. Forvaltningsoppgavene er for mange av tilskuddsordningene på landbruksområdet delt mellom Landbruksdirektoratet, statsforvalter og kommune.

Landbruksdirektoratet administrerer tilskuddsordningene. Det består i regnskapsføring og rapportering til departementet, utvikling og drift av saksbehandlingssystemene som stilles til disposisjon for tilskuddsforvalterne, utbetaling av tilskudd til mottakerne, utarbeiding av skriftlig veiledningsmaterieell til søkerne, og å gi utfyllende instruksjoner om forvaltningen av ordningene. Instruksjoner om krav til forvaltningen vil normalt være gitt i rundskriv som er publisert på direktoratets nettsider, men kan også være integrert i funksjoner i fagsystemene.

Statsforvalteren har myndighet og ansvar for å fordele og informere om rammene for midlene til hver kommune. Vi har også myndighet og ansvar for å veilede og føre kontroll med forvaltningen som er delegert til kommunene i fylket. Kontrollen innebærer å se til at kommunene utfører sine oppgaver på en forsvarlig måte og at kommunene har etablert internkontroll. Vi er også klageinstans for vedtak som kommunene har fattet.

¹ Reglement for økonomistyring i staten, § 2 b) og c)

1.2 Mål, rammer og føringer for den enkelte tilskuddsordning

I tråd med Stortingets vedtak gis kommunene i Nordland med dette rammer og retningslinjer for forvaltning av tilskuddsordninger på LMD sitt område for 2022, jf. [Prop. 1 S \(2021-2022\)](#), [Prop. 1 S Tillegg 1 \(2021-2022\)](#) og [Prop. 200 S \(2020-2021\)](#), og Stortingets behandling av disse. I Prop. 1 S omtaler LMD unntak fra økonomireglementets bestemmelser, bla unntaket for kravet fra resultatrapporteringen og gir nærmere begrunnelse og forklaring til hvordan dette håndteres. Kommunene skal derfor ikke vurdere og rapportere om måloppnåelsen med mindre det er oppgitt nedenfor.

Nedenfor følger informasjonen om ordningene og rammene som kommunene skal benytte i forvaltningen og ved utøvelse av budsjett disponeringsmyndigheten.

Statsforvalteren har anledning til å omfordele udisponerte midler mellom kommunene i løpet av året. Vi ber om at kommunene i størst mulig grad **fatter vedtak før 10. november**, slik at vi kan omfordele udisponerte midler mellom kommunene. Det bidrar også til grunnlaget for våre budsjettinnspill for 2023. Dette gjelder alle tilskuddsordninger der kommunen får tilskuddsrammer fra Statsforvalteren.

Udisponerte midler for ordningene som forvaltes gjennom fagsystemet *Agros*, trekkes automatisk tilbake til statsforvalteren ved årsslutt. Dette gjelder også NMSK-midlene til skogkultur. Udisponerte midler til skogsveier og skogsdrift blir overført til neste år i kommunens ramme.

Kommunene skal melde behov for midler for 2023 **innen 1. november**. Behovet meldes i eget skjema som finnes på [internettsiden til Statsforvalteren](#).

Kommunens rammer vil være klar i *Agros* 1. februar.

1.3 De ulike ordningene

1.3.1 Tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel mv.

Mål og målgruppe

Formålet med tilskuddet er å medvirke til å dekke kostnadene til avløsning ved egen eller barns sykdom, svangerskap, fødsel, adopsjon eller omsorgsovertaking, og ved dødsfall. Tilskudd kan gis til foretak som er registrert i Enhetsregisteret og som driver vanlig jordbruksproduksjon. Tilskuddet kan også gis til gjenlevende ektefelle, samboer, forelder eller barn etter avdød jordbruker.

[Om forvaltningen av ordningen](#)

Beløpsmessige rammer for 2022

For denne tilskuddsordningen gjør Landbruksdirektoratet nasjonal budsjett ramme tilgjengelig for kommunene i saksbehandlingsverktøyet *Agros*, det er altså ingen definert ramme for hver kommune.

Kommunen behandler søknad om tilskudd elektronisk i saksbehandlingssystemet *Agros*. Innvilget tilskudd går til utbetaling når vedtaket er godkjent. Leder som har myndighet til å fatte enkeltvedtak og budsjett disponeringsmyndighet godkjenner vedtak og utbetaling av tilskudd.

Statsforvalteren kan dispensere fra regelverket i spesielle tilfeller, for en konkret periode og årsak. Kommunen skal vurdere forholdene i saken ut fra sin lokalkjennskap og gi tilrådning til vedtak. Les mer om dispensasjon på [nettsiden til Landbruksdirektoratet](#).

Om fagsystem og tilganger

Fagsystemet for tilskuddsordningen er Agros. Tilgang fås ved henvendelse til Statsforvalteren [Veiledning om saksbehandling i Agros](#)

1.3.2 Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket

Mål og målgruppe

Formålet med tilskuddet er å bidra til et aktivt og bærekraftig jordbruk innenfor de målsettinger Stortinget har trukket opp. Formålet med de enkelte tilskuddsordningene under produksjonstilskudd, er beskrevet i den årlige budsjettproposisjonen Prop. 1 fra LMD. Tilskudd kan gis til foretak som er registrert i Enhetsregisteret og som driver vanlig jordbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer med de dyreslag eller de vekstgruppene det søkes tilskudd for, slik disse gruppene til enhver tid er definert i medhold av jordbruksavtalen.

[Om forvaltningen av ordningen](#)

Beløpsmessige rammer for 2022

For produksjonstilskuddene og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid fordeles ingen konkrete budsjettrammer. Satsene fastsettes av Landbruks- og matdepartementet ut fra antall søkere som fyller vilkår, slik at budsjettbevilgningen for ordningene ikke overskrides.

Fagsystem og tilganger

Fagsystemet for tilskuddsordningen er eStil PT. Tilgang fås ved henvendelse til Statsforvalteren. [Om eStil PT](#)

1.3.3 Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)

Mål og målgruppe for ordningene

Formålet med tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket er at det ut fra regionale og lokale prioriteringer blir stimulert til økt verdiskaping i skogbruket, samtidig som miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skogen blir ivaretatt og videreutviklet.

Tilskudd kan gis til alle skogeiere som har mer enn 10 daa produktiv skog. Grensen på 10 daa kan fravikes hvis søknaden gjelder tiltak i samarbeid mellom flere eiendommer.

1.3.4 Veibygging, drift med taubane, hest o.a.

Tildelingskriterier

Kommunen skal fastsette overordnede retningslinjer for prioritering av søknader. Retningslinjene skal utarbeides i dialog mellom Statsforvalteren, kommunene og næringsorganisasjonene i skogbruket lokalt. For øvrig gjelder forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket.

Tildeling 2022

Vi har fått 3,1 mill kr til fordeling for 2022. Av dette har vi fordelt 3,0 mill kr. Resten holdes igjen hos Statsforvalteren for bruk til driftstilskudd og eventuelle uforutsette behov til veier i løpet av året.

I tillegg er det noen kommuner som har ganske mye midler innestående fra i fjor. Disse kan disponeres i år. Til sammen utgjør det drøyt 1,8 mill kroner.

Tilgangen til midler er betydelig mindre enn innmeldt behov. Det kan derfor være nødvendig at kommunene vurderer om tilskuddssatsene er på riktig nivå. Vi minner om fordelene ved å bruke skogfond.

Forvaltning av ordningene

[Veibygging](#)

[Taubane, hest og andre driftsmetoder](#)

Beløpsmessige rammer for 2022 – se vedlegg

Fagsystem og tilganger

Nærmere informasjon om fagsystemet for nærings- og miljøtiltak i skogbruket (ØKS) fås ved henvendelse til Statsforvalteren.

1.3.5 Tilskudd til skogkultur, miljøtiltak og andre tiltak

Tildelingskriterier

Kommunen skal fastsette overordnede retningslinjer for prioritering av søknader. Retningslinjene skal utarbeides i dialog mellom Statsforvalteren, kommunene og næringsorganisasjonene i skogbruket lokalt. For øvrig gjelder forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket.

Tildeling 2022

Vi har fått 2,9 mill kr til fordeling for 2022. I tillegg har vi snaut 0,5 mill kr overført fra i fjor. Vi har fordelt 3,35 mill kr. Resten holdes igjen hos Statsforvalteren for å dekke eventuelle ekstrabehov gjennom året. På slutten av året vil vi som vanlig foreta omfordeling mellom kommunene etter behov.

Tilgangen til midler er mindre enn innmeldt behov. Det kan derfor være nødvendig at kommunene vurderer om tilskuddssatsene er på riktig nivå. Vi minner om fordelene ved å bruke skogfond.

Forvaltning av ordningene

[Skogkultur](#)

[Miljøtiltak i skog](#)

Beløpsmessige rammer for 2022 – se vedlegg

Fagsystem og tilganger

Nærmere informasjon om fagsystemet for nærings- og miljøtiltak i skogbruket (ØKS) fås ved henvendelse til statsforvalter.

1.3.6 Tilskudd til tettere planting og gjødsling i skog som klimatiltak

Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med ordningen er å legge til rette for tiltak som kan ta vare på eller øke karbonlageret i skogen. Tilskudd etter ordningen kan gis til alle skogeiere som har mer enn 10 dekar produktiv skog.

Tildelingskriterier

Tildelingen skjer etter reglene i Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket.

Forvaltning av ordningen

[Tettere skogplanting som klimatiltak](#)

[Gjødsling av skog som klimatiltak](#)

Beløpsmessige rammer for 2022 – se vedlegg

Tilskuddet innvilges og utbetales etter fastsatte satser dersom vilkårene er oppfylt. For denne ordningen fordeles ingen budsjettammer ned til kommunenivå. Kommunene fatter vedtak. Landbruksdirektoratet kan justere satsene gjennom året for å unngå at budsjettet overskrides.

Fagsystem og tilganger

Nærmere informasjon om fagsystemet for Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (ØKS) fås ved henvendelse til Statsforvalter.

1.3.7 Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)

Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift. Prosjektene og tiltakene skal prioriteres ut fra lokale målsettinger og strategier.

Tilskudd kan innvilges foretak som oppfyller vilkår for produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket. Tilskudd kan også innvilges eier av landbrukseiendom dersom det foregår en produksjon på landbrukseiendommen som oppfylle vilkårene for produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket.

[Forvaltning av ordningen](#)

Beløpsmessige rammer for 2022 - se vedlegg

Tildelingskriterer

Ved fordeling av rammer til kommunene har vi lagt særlig vekt på:

- ✓ aktivitetsfremmende forvaltning, framdrift og oppnådde resultater i kommunen
- ✓ kommunenes størrelse i areal, omfang av tiltak og antall eiere/drivere
- ✓ variasjoner i behovene fra år til år, sammen med hensyn til forutsigbarhet og
- ✓ kontinuitet
- ✓ lokale retningslinjer som beskriver lokale miljøutfordringer og prioriterer miljøtiltak

Nordland fikk kr 6 800 000 til fordeling i 2022, i tillegg er det fordelt 200 00 fra inndratte midler ved årskiftet. Samlet er dette 250 000 mer enn i 2021.

Fagsystem og tilganger

[Agros saksbehandling](#)

Fagsystemet for spesielle miljøtiltak i jordbruket er Agros. Tilgang fås ved henvendelse til statsforvalter.

1.3.8 Tilskudd til regionale miljøtilskudd i jordbruket (RMP)

Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskuddet er å bidra til å ivareta jordbruket sitt kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturmiljøer og -minner, tilgjengelighet i jordbrukslandskapet, samt redusere bruk av plantevernmidler og utslipp til luft og avrenning til vann fra jordbruket.

Tilskuddet kan gis til:

- ✓ foretak som har gjennomført tiltak på arealer de disponerer i søknadsåret. Foretaket må drive vanlig jordbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer, og må være registrert i Enhetsregisteret.
- ✓ beitelag kan søke tilskudd for drift. Med beitelag menes sammenslutninger som er registret som samvirkeforetak eller forening i Enhetsregisteret, og som har til hovedformål å samarbeide om hensiktsmessige fellesløsninger innen beitebruk og god utnyttelse av utmarksbeite.

Søknadsfristene vil være de samme som i 2021, dvs. 15. oktober for foretakene og 15. november for beitelagene. Forskriften og veilederen for søknadsomgangen 2022 er nå under oppdatering. Når disse dokumentene er ferdige vil de bli lagt ut på vår nettside og sendt til kommunen.

[Forvaltning av ordningen](#)

Beløpsmessige rammer for 2022

For miljøtilskudd i jordbruket fordeles det ingen budsjettammer til kommunene. I årets jordbruksoppgjør får Nordland tildelt en økonomisk ramme for søknadsomgangen 2022. Foreløpige satser for de enkelte tiltakene settes av Statsforvalteren i veiledningsheftet for søknadsomgangen. Når kommunene har fattet foreløpige vedtak, og det totale søknadsomfanget er kjent, setter Statsforvalteren de endelige satsene. Dette skjer i februar 2023.

Fagsystem og tilganger

[RMP – forvaltningsansvar og saksbehandling](#)

1.3.9 Tilskudd til drenering av jordbruksjord

Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskuddet er å øke kvaliteten på tidligere grøftet jordbruksjord ved å gi tilskudd til drenering av dårlig drenert jord med potensial for økt jordbruksproduksjon, samt å redusere faren for erosjon og overflateavrenning av næringsstoffer til vassdrag.

Tilskudd kan gis til eier av eller foretak som leier tidligere grøftet jordbruksareal og som drenerer dette arealet. For planerte arealer kan det gis tilskudd til arealer som ikke tidligere er grøftet.

[Forvaltning av ordningen](#)

Beløpsmessige rammer for 2022 – se vedlegg

For kommuner som disponerer hele sin tildelte ramme er det mulig å anmode om økt ramme. Anmodningen må gjøres skriftlig og sendes vårt postmottak sfnopost@statsforvalteren.no

Fagsystem og tilganger

Fagsystem for tilskuddsordningen er Agros. Tilgang fås ved henvendelse til statsforvalteren.

[Agros saksbehandling](#)

1.3.10 Tilskudd til tiltak i beiteområder

Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskuddet er å legge til rette for best mulig utnyttelse av beite i utmark, redusere tap av dyr på utmarksbeite og fremme fellestiltak i beiteområdene.

Tilskudd kan gis til lag eller foreninger (beitelag, grunneierlag, radiobjellelag) som er registrert i enhetsregisteret, som driver næringsmessig beitedrift og som iverksetter investeringstiltak og/eller planleggings- og tilretteleggingsprosjekter i beiteområder. Tilsvarende gjelder for foretak som kan gis produksjonstilskudd etter § 2 i forskrift 19. desember 2014 nr. 1817 om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket, der det grunnet naturgitte eller driftsmessige forhold ikke ligger til rette for samarbeid. Stat, fylke eller kommune kan ikke gis tilskudd med mindre det søkes gjennom lag eller forening der også en eller flere tilskuddsberettigede eiendommer er med.

Kommunen skal i henhold til Landbruksdirektoratets rundskriv fastsette retningslinjer med prioriteringer for tilskuddsordningen, og søknadsfrist. Utlysning av midlene og søknadsfrist skal kunngjøres på kommunens nettside.

Kommunene har vedtaksmyndighet for tilskudd til tiltak i beiteområder. Tildelt fullmakt benyttes i tråd med gjeldende forskrift for ordningen, informasjon om forvaltningsansvar og saksbehandling på Landbruksdirektoratets nettside og kommunens retningslinjer.

Statsforvalteren i Nordland fikk kr 1 800 000 til fordeling i 2022. I tillegg er det fordelt 220 00 fra inndratte midler ved årskiftet. Rammen for fylket er fordelt til kommunene på grunnlag av behov som er meldt inn, antall medlemmer i beitelag og landbruksforetak med dyr på utmarksbeite i kommunene. En forutsetning for å få tildelt en ramme er at kommunen har retningslinjer og søknadsfrist, som er kjent for potensielle søkere.

Inndratte midler

Kommuner som har fastsatt retningslinjer og søknadsfrist for tilskuddsordningen, og som har informert om dette på nettsiden sin, kan disponere inndratte tilskuddsmidler gjennom året. Midler som ikke er disponert når tilskuddssystemet stenges i desember, blir inndratt og lagt til rammen Statsforvalteren fordeler på kommunene neste år.

Tilskuddsmidler kan brukes til faste installasjoner mm

Tilskuddsmidlene kan benyttes til investeringer i faste installasjoner og annet utstyr knyttet til beitebruk, samt tidsavgrensede planleggings- og tilretteleggingsprosjekter.

[Forvaltning av ordningen](#)

Beløpsmessige rammer for 2022 – se vedlegg

Fagsystem og tilganger

Fagsystem for tilskuddsordningen er Agros. Tilgang fås ved henvendelse til statsforvalteren.

1.3.11 Tilskudd til Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL) og Vegaøyen verdensarvområde

Disse kommunene forvalter egne øremerka tilskuddsmidler til UKL- og verdensarvområder:

- ✓ Sørfold (UKL Engan-Ørnes og Kjelvik)
- ✓ Alstahaug (UKL Blomsøy-Hestøy og Skålvær)
- ✓ Steigen (UKL Engeløya)
- ✓ Røst (UKL Røst)
- ✓ Vega (Vegaøyen verdensarvområde)

Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskudd til tiltak i verdensarvområder er å styrke landbruket i områdene. Formålet med tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap er å bidra til å sikre verdier knyttet til landskap, biologisk mangfold, kulturminner og kulturmiljøer, herunder å sikre langsiktig skjøtsel og drift.

Veiledning

Statsforvalterens avdelinger for landbruk og reindrift, og klima og miljø, vil sammen med kulturminneforvaltningen i Nordland fylkeskommune og i Sametinget kunne bidra med faglige råd og veiledning. I samråd med kommunene kan vi også følge opp felles tiltak for de aktuelle områdene.

Nytt UKL-område i Vestvågøy

Vi har tidligere informert Vestvågøy kommune om at området Eggum-Uttakleiv-Unstad-Haukland-Vik får UKL-status og egne tilskuddsmidler fra 2023. Kommunen vil få bistand fra Statsforvalteren i arbeidet med å forberede dette.

[Forvaltning av ordningen](#)

Beløpsmessige rammer for 2022 – se vedlegg

Fagsystem og tilganger

[Agros saksbehandling](#)

1.3.12 Stimuleringsstilskudd til kommunale veterinærtjenester

Kommunene har ansvar for å sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell og å organisere klinisk veterinæravakt, i henhold til Dyrehelsepersonelloven. Alle veterinæravakt-distrikter mottar tilskudd til vakt utenom ordinær arbeidstid. I tillegg til dette kan kommuner og veterinæravaktdistrikter søke om stimuleringsstilskudd til veterinærtjenester på dagtid.

Statsforvalteren tildeler stimuleringsstilskuddet i tråd med retningslinjer fra Landbruksdirektoratet. Statsforvalterens vedtak om tildeling av tilskudd er ikke enkeltvedtak etter forvaltningsloven og det er derfor ikke klagerett på vedtakene.

Formål og prioritering

Formålet med stimuleringsstilskuddet er å bidra til å sikre tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell i næringssvake områder på dagtid. Midlene skal prioriteres til kommuner som har problemer med å få stabil tilgang til veterinærtjenester, og som legger planer for gode, lokale løsninger. De mest aktuelle stimuleringsiltakene er etableringsstøtte, driftsstøtte og støtte til å etablere eller opprettholde kommunale veterinærstillinger hvor den ansatte også kan bidra til å løse ulike oppgaver i kommunen, hvor veterinærens kompetanse kommer til anvendelse.

Stimuleringsstilskudd kan ikke benyttes til finansiering av andre ordninger som mottar øremerket støtte over statsbudsjettet eller jordbruksoppkjøret. Stimuleringsstilskudd kan for eksempel ikke brukes til å dekke kostnader som påløper ved veterinære reiser, eller ved klinisk veterinæravakt utenfor vanlig kontortid.

Søknadsfrist og mer informasjon

Kommunen sender søknad for 2022 og rapport for 2021 på elektronisk skjema i Altinn innen 1. februar 2022. [Mer informasjon om ordningen finnes på Statsforvalterens nettside.](#)

1.4 Oppfølging og kontroll

1.4.1 Internkontroll hos tilskuddsforvalter (kommunen)

For å sikre korrekt saksbehandling, skal kommunen ha etablert systemer, rutiner og tiltak som blant annet har til hensikt å forebygge, avdekke og korrigere feil og mangler².

Tiltakene skal bidra til å sikre korrekt:

- ✓ Registrering av faste data
- ✓ Saksbehandling, herunder dokumentasjon av fastsettelse av tilskuddsbeløp
- ✓ Registrering av vedtak om tilskudd
- ✓ Utbetaling av tilskudd til rett mottaker til rett tid
- ✓ Registrering i regnskapet
- ✓ Behandling av dokumentasjon fra tilskuddsmottaker

1.4.2 Transaksjonskontroller

Kontroll av utgifter og inntekter er et element i internkontrollen. Det skal sikre at blant annet tilskudd blir håndtert i samsvar med gjeldende lover, regler. Kommunen må derfor etablere systemer og rutiner som sikrer kontroll med transaksjonene. Dersom fagsystem har funksjonalitet for å utføre kontroller, kan kontrollene utføres maskinelt. Det er to transaksjonskontroller som er relevant for kommunene å etablere for forvaltningen av tilskuddene. Disse omtales nedenfor.

1.4.3 Krav knyttet til utøvelse av budsjettdisponering

Alle disposisjoner som medfører økonomiske forpliktelser, skal godkjennes av en ansatt i virksomheten som har budsjettdisponeringsmyndighet. Vedtak om tilskudd er en slik disposisjon. Virksomhetslederen som har budsjettdisponeringsmyndighet, kan delegerer denne helt eller delvis til ansatte på lavere nivåer. Delegering av budsjettdisponeringsmyndighet skal være skriftlig. Virksomheten skal ha rutiner for tilfredsstillende oppfølging av delegert budsjettdisponeringsmyndighet.

Før en ansatt med budsjettdisponeringsmyndighet gjennomfører disposisjoner, setter *Reglementet for økonomistyring i staten*³ krav om at vedkommende skal

- a) påse at det er hjemmel for disposisjonen i stortingsvedtak, tildelingsbrev eller andre vedtak og at disposisjonen ellers er i overensstemmelse med gjeldende lover og regler
- b) påse at det er budsjettmessig dekning for utbetalingen
- c) påse at disposisjonen er økonomisk forsvarlig

For kommunens oppgaver vil hjemmelen for disposisjonene av tilskuddsordningene etter a) følge av tilskuddsregelverket, dette brevet og rundskrivene på Landbruksdirektoratets nettsider. Informasjon om budsjett etter b) følger av omtalen av rammene foran i dette brevet.

Den som har budsjettdisponeringsmyndighet, kan ikke godkjenne godtgjørelser eller andre utbetalinger til seg selv.

² Reglementet for økonomistyring i staten kapittel 6.3.8.1 og kapittel 2.4

³ Reglement for økonomistyring i staten kapittel 2.5.2.1

1.4.4 Attestasjon

Alle tilskuddsbeløp skal være attestert⁴ før utbetaling kan skje. Den som attesterer, skal kontrollere at beløp til utbetaling stemmer med vedtaket om tilskudd (tilskuddsbrevet), og at tilskuddsmottakeren har sendt inn dokumentasjon der det er stilt vilkår om dette.

For tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket og produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket skjer attestasjon maskinelt i de elektroniske fagsystemene.

Attestasjonen skal utføres av en annen enn den som har budsjettdisponeringsmyndighet og har bekreftet disposisjonen. Den som attesterer, kan ikke attestere utbetalinger til seg selv.

1.4.5 Kontroll av informasjon fra tilskuddsmottakere

Kommunen skal kontrollere informasjonen mottakeren sender inn som har betydning for søknadsbehandlingen. Kommunen skal videre kontrollere eventuelle rapporter som tilskuddsmottakeren senere sender inn om måloppnåelsen. Gjennomførte kontrolltiltak skal dokumenteres på en tilfredsstillende måte.

Kontrollen skal tilpasses den enkelte tilskuddsordningen og målet med den. Kontrollen skal ha et rimelig omfang i forhold til nytten og kostnadene ved kontrollen.

Kommunen skal kartlegge henholdsvis risiko for at det oppstår feil på grunn av problemer med fortolkning av tilskuddsvilkårene og risiko for uregelmessigheter. Ut fra en vurdering av det samlede risikonivået og hva som er de vesentligste risikomomentene, skal det fastsettes hvilke kontrollpunkter som er mest aktuelle, og hvem som skal foreta kontrollen.

1.4.6 Kontroll med fagsystemene

Landbruksdirektoratets elektroniske systemer har tilgangskontroller som sikrer systemets funksjoner og data mot uautorisert endring. Kommunen har en viktig oppgave med å kontrollere og følge opp tilgangene som gis til kommunens ansatte. Tjenstlig behov skal ligge til grunn for tilgangene. Det er Statsforvalteren som godkjenner og administrerer tilgangene. Kommunen skal så raskt som mulig melde til Statsforvalteren om tjenstlige behov for tilganger, og om endringer, f.eks. når noen slutter, endrer ansvarsområde, går ut i permisjon osv. Meldingen skal være skriftlig og begrunnes slik at Statsforvalteren kan vurdere behovet og hvilke tilganger som dekker dette.

Se nærmere under hver tilskuddsordning om hvilke fagsystemer som er aktuelle.

1.4.7 Rapportering om sikkerhetsbrudd og svakheter ved Landbruksdirektoratets elektroniske tjenester

For å håndtere sikkerheten i de elektroniske fagsystemene på en god måte, har Landbruksdirektoratet behov for at brukerne hos kommunene varsler om svakheter og sikkerhetsbrudd som oppdages.

- ✓ En svakhet i et IT-system er en egenskap ved IT-systemet som potensielt kan utnyttes, slik at det oppstår uønskede hendelser. Svakheten kan utnyttes både ved uhell, av personer som i utgangspunktet ikke forsøker å skape problemer, og av personer med uhederlige hensikter.
- ✓ Et brudd på informasjonssikkerhet er når det oppstår en uønsket hendelse som gjør at tilgjengelighet, integritet eller konfidensialitet for informasjon ikke lenger er tilstrekkelig ivarettatt.

⁴ Reglement for økonomistyring i staten kapittel 6.3, og kapittel 2.5.2.2

Sikkerhetsbrudd og svakheter rapporteres ved å sende e-post til:
sikkerhet@landbruksdirektoratet.no

2 Del 2 - Andre oppgaver på landbruks- og reindriftsområdet der kommunene har ansvar

Dette kapitlet handler blant annet om kommunen ansvar

- ✓ som vedtaksmyndighet i forvaltningen av juridiske virkemidler
- ✓ for saksforberedelse i ulike ordninger der andre enn kommunen fatter vedtak
- ✓ for å sikre jordvern og reindriftas arealbehov

2.1 Næringsutvikling

Kommunen er førstelinje for næringsutvikling i landbruket. Kommunen har en pådriverrolle og ansvar for å følge opp lokale initiativ innen både primærlandbruket og annen landbruksbasert næringsutvikling. Statsforvalteren har støttefunksjoner og er kompetansesenter for kommunens arbeid i forkant og underveis i utvikling av prosjekter og ulike mobiliseringsprosesser.

Regionalt næringsprogram for landbruket i Nordland 2019-2022 og Nordland fylkeskommunes [Regional plan for landbruket i Nordland 2018-2030](#) ble begge utarbeidet i 2018. Begge planene peker på muligheter og utfordringer for landbruket i fylket. Forvaltningen av både midlene til rekruttering og kompetanseheving og regionale tilretteleggingstiltak i landbruket utføres av fylkeskommunen.

Statsforvalterens mobiliserings- og utviklingsarbeid vil i fortsettelsen gi oss et utvidet handlingsrom til å involvere oss i utviklingsarbeid sammen med andre aktører. I kraft av vår rolle som kompetansesenter for kommunene på landbruks- og matområdet skal Statsforvalteren

- ✓ formidle nasjonal landbruks- og matpolitikk
- ✓ bevisstgjøre kommunene om landbrukets rolle og bidrag som del av kommunenes samlede arbeid innen nærings- og samfunnsutvikling

I 2019 utarbeidet Statsforvalteren et utviklingsprosjekt for landbruket som skal følge opp prioriteringer i både Regionalt næringsprogram og Regional plan. Prosjektet heter *Oppfølgingsprosjekt tradisjonelt landbruk* og strekker seg over årene 2020-2023. Les mer om prosjektet på vår [nettside](#)

Andre områder vi vil følge opp i vårt eget utviklingsarbeid er klima, urbant landbruk, blå-grønt samarbeid, lokalmat, gårdsturisme, økt bruk av tre og Inn på tunet. I flere av de nevnte områdene er det egne prosjektsatsinger. Statsforvalteren forventer at kommunene hjelper til slik at vi når ut til målgruppene i prosjektene med de tiltakene som skal gjennomføres.

2.1.1 Inn på tunet

Statsforvalteren i Nordland har i samarbeid med Nordland fylkeskommune ansvar for å gjennomføre ett av fire nasjonale pilotprosjekter knyttet til Inn på tunet som en del av Inn på tunet-løftet 2. Hadsel, Sortland, Vågan, og Meløy er pilotkommuner og Bodø kommune er erfaringskommune. Øvrige kommuner i Nordland kan delta på enkelte fellestiltak i prosjektet. Les mer om pilotprosjektet og følg med på aktivitetskalenderen til *Inn på tunet i Nordlandskommunene* på nettsiden til [Inn på tunet-løftet](#).

2.2 Skogbruk

2.2.1 Utenlandske treslag

All utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, inkludert produksjon av juletrær og pyntegrønt, betinger at det er gitt tillatelse. Det er Statsforvalteren som behandler søknader om utplanting av utenlandske treslag. Det vil bli endringer i ny forskrift, som ventes i løpet av 2022.

Det skal ikke utbetales skogfond eller tilskudd til planting av utenlandske treslag hvis det ikke er gitt tillatelse.

Bakgrunnsinformasjon:

[Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål](#)

[Søknadsskjema](#)

[Veileder til forskrift om utsetting av utenlandske treslag](#)

2.2.2 Landbruksveier

Nybygging og ombygging av landbruksveier krever tillatelse av kommunen. Dette gjelder alle landbruksveier der arbeidet medfører planering med samlet omfang over 150 meter eller areal over 450 m², og der fylling eller skjæring avviker mer enn 1 meter fra opprinnelig terrengnivå.

Søknaden skal behandles etter *Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier*, og det er kommunen som er vedtaksmyndighet. Hvis landbruket alene ikke kan forsvare bygging av veien, skal søknaden behandles etter *Plan- og bygningsloven*. Dette framgår av søknadsskjemaet LDIR-902 for bygging av landbruksveier.

Søknaden skal føres inn i Landbruksdirektoratets saksbehandlersystem ØKS.

Bakgrunnsinformasjon:

[Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier](#)

2.2.3 Prosjekt Tre-industri

Prosjektene Økt bruk av tre og Tre inn i fremtiden er avsluttet og avløses av nytt prosjekt «Tre-industrialisering for framtida i Nordland». Hensikten er å motivere til økt bruk av tre i bygg og bidra til økt lokal verdiskaping innenfor treindustri i Nordland. Tre-industrien, arkitekt- og byggebransjen skal mobiliseres til å satse på innovative utviklingsprosjekter med tre og treprodukter som tema. Prosjektet er finansiert som et spleiselag mellom Statsforvalteren og Innovasjon Norge. Grunnet sykemelding er oppstart utsatt.

2.2.4 Skogbruksplanlegging

Det framgår av «Hovedplan for skogbruksplanlegging med miljøregistreringer i Nordland 2021-2050» hvilke kommuner som er prioritert kartlagt og når det skal skje. I ny plan er Revisjon av Miljøregistreringer i skog vektlagt i prioriteringene i handlingsplandelen.

Når det startes opp skogbruksplanprosjekter er det viktig at kommunen prioriterer ressurser for å bistå prosjektgruppene.

Bakgrunnsinformasjon:

[Hovedplan for skogbruksplanlegging med miljøregistreringer i Nordland 2014-2030](#)

[Retningslinjer for revisjon av miljøregistreringer - PEFC](#)

[Retningslinjer for revisjon av miljøregistreringer - LDIR](#)

2.2.5 Kontroll av foryngelse etter hogst

Det er viktig å sikre framtidig verdiskaping i skogen, og skog i vekst binder CO₂. Det er derfor svært viktig at det sikres tilstrekkelig foryngelse etter hogst. Vanligvis må dette gjøres ved planting. I ØKS (Økonomisystem for Skogordningene) er det laget et system for oppfølging av dette. Skogeiendommer som har hatt hogst over 250 m³ for tre år siden, der det ikke er registrert plantekjøp senere blir plukket ut for nærmere kontroll. Uttrekket gjøres maskinelt, og finnes i ØKS.

Kommunen må gjennomføre kontrollene, og følge opp der det er nødvendig.

2.2.6 Resultatkartlegging

For å kontrollere at hogst blir utført i henhold til gjeldende regelverk, blir det årlig trukket ut tre år gamle hogstfelt som skal kartlegges i felt. *Forskrift om bærekraftig skogbruk* er et viktig grunnlag for kontrollen. Hvilke felt som skal kontrolleres finnes i ØKS, og resultatet fra kontrollen skal registreres der.

Kommunen må gjennomføre resultatkartleggingen innen 31.12.2022.

2.3 Lovforvaltning

2.3.1 Vedtaksmyndighet

Det er kommunen (kommunestyret) som er vedtaksmyndighet i de aller fleste saker som behandles og avgjøres i samsvar med jordloven og konsesjonsloven. Dette gjelder også økonomiske virkemidler som for eksempel produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel.

For at disse søknadene skal kunne avgjøres av andre enn kommunestyret selv, må det utarbeides et delegeringsreglement som må vedtas av kommunestyret. Under tidligere dokumentkontroller fant vi at mange kommuner hadde et til dels svært mangelfullt delegeringsreglement.

Vi forventer at kommunene gjennomgår gjeldende delegeringsreglement og – om nødvendig – legger fram forslag til et nytt reglement for kommunestyret så snart som mulig. Hvis et vedtak er fattet av et politisk utvalg eller en i administrasjonen som ikke har nødvendig fullmakt, vil det kunne føre til at vedtaket blir ugyldig.

Bakgrunnsinformasjon:

[Vedtak om overføring av myndighet til kommunen, Statsforvalteren, Landbruksdirektoratet og Direktoratet for mineralforvaltning etter konsesjonsloven, jordlova og odelsloven](#)

2.3.2 Begrunnelsesplikten

Politiske vedtak skal begrunnes. I de tilfeller det politiske utvalget fatter et vedtak som ikke er i samsvar med administrasjonens innstilling, må det alternative vedtaket begrunnes. Dette gjelder også når politisk utvalg vil innvilge søknaden. Begrunnelsen må foreligge før vedtaket fattes. Manglende begrunnelse kan føre til at Statsforvalteren sender saken tilbake til kommunen for ny vurdering. Vi kan også overprøve eller oppheve kommunens vedtak.

2.3.3 KOSTRA

Vi forventer at kommunene sørger for fullstendig og korrekt rapportering i KOSTRA, fordi tallene blir vektlagt av sentrale myndigheter. For 2020 var det flere kommuner i fylket som ikke rapporterte inn sine tall. Vi forventer at alle kommunene i Nordland melder inn sine tall for 2021, og vi vil følge opp de som ikke gjør dette. Både veiledning og hjelpeskjema er sendt kommunene 17.01.2022.

Se også kapittel 2.6.2 om jordvern.

2.3.4 Nye rundskriv om konsesjon og driveplikt i 2021

[M-1/2021 - Konsesjon, priskontroll og boplikt](#)

[M-2/2021 - Driveplikt, omdisponering og deling](#)

2.3.5 Arveloven § 99a

Fra 1. januar 2022 har dødsbo en frist på tre år til å sørge for at landbrukseiendom i boet overføres til ny eier. Treårsfristen løper fra dødsfallet og gjelder der det i dødsboet inngår en landbrukseiendom som består av minst 5 daa jordbruksareal eller minst 25 daa produktiv skog. Hvis arvelater døde før 1. januar 2022, regnes treårsfristen fra 1. januar 2022.

[Lenke til veilederen fra LMD](#)

2.4 Samarbeid med Mattilsynet

Landbruksdirektoratet og Mattilsynet har inngått avtale om utveksling av informasjon. Avtalen ble sist revidert 19.06.2020. Det framgår bl.a. av avtalen at Mattilsynet skal sende kopi av tilsynsrapporter/brev til kommunen i de tilfeller som framgår av avtalen.

Dersom kommunen har mistanke om brudd på regelverket om dyrevelferd, skal Mattilsynet varsles. Varsling kan gjøres via Mattilsynets [nettside](#). Dersom saken er akutt, skal det varsles per telefon.

Vi forventer at kommunen bidrar til å etablere gode samarbeidsrutiner med Mattilsynet.

Bakgrunnsinformasjon

[Rutiner for informasjonsutveksling](#)

2.5 Arealgrunnlag for produksjonstilskudd

Oppdaterte arealtall som grunnlag for søknad om produksjonstilskudd bidrar til en effektiv saksbehandling i kommunenes landbruksforvaltning. Det er gjennomført periodisk ajourhold av AR-5 i mange kommuner siste år, og andelen som årlig utfører kontinuerlig oppdatering er meget bra. Mange har gått over til SFKB, men det er fortsatt viktig å holde AR-5 og Landbruksregisteret oppdatert slik at man oppnår en god flyt i saksbehandlingen av søknader om produksjonstilskudd. 12 kommuner har gjennomgått kurs og tester nå AR5web som nytt brukergrensesnitt for kontinuerlig ajourhold. Det forventes at kommuner som har behov for faglig oppdatering benytter seg av de kurs som tilbys av NIBIO og Statsforvalteren.

2.6 Arealforvaltning og samfunnsutvikling

2.6.1 Reindrift

Reindriften i Nordland er organisert i 12 reinbeitedistrikt. I flere kommuner foregår det også grenseoverskridende reindrift. I Nordland omfatter dette 18 samebyer som har barmarksbeiter på norsk side. Den grenseoverskridende reindriften har etablerte rettigheter med bakgrunn i alders tids bruk, og skal i saker som berører dem høres og informeres på samme måte som de norske reinbeitedistriktene. Reinbeitedistrikt og samebyer har et styre med en leder som skal kontaktes i saker hvor reindriftsinteressene kan bli berørt. Dette gjelder blant annet i utarbeidelse av planer og byggesaker, godkjenning av nydyrking og landbruksveier samt tillatelser etter motorferdselloven.

Beiteressursene er det viktigste naturgrunnlaget for en bærekraftig reindrift og flyttleier har et spesielt vern. Kommunen skal sikre at reindriftnas arealressurser er ivaretatt i alle planprosesser. Vi erfarer at dette best gjøres ved at berørte reinbeitedistrikt og samebyer involveres så tidlig som mulig i planprosessene.

Kommunen skal kjenne til Grunnlovens § 108 og folkerettens regler om urfolk og minoriteter. Statsforvalteren har flere artikler om disse temaene på nettsiden sin:

- ✓ [Grunnlovens § 108 og folkeretten](#)
- ✓ [Hva menes med "basert på alders tids bruk" i reindriftnsloven §4?](#)

Vi minner om endringene i sameloven som trådte i kraft 1. juli 2021. Den slår fast at representanter for samiske interesser har rett til å bli konsultert i beslutninger eller tiltak som vil kunne påvirke samiske interesser direkte. Konsultasjonsplikten omfatter også kommunene, jf. § 4 – 4 i lov om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven). Denne endringen forsterker samisk reindriftns medvirkning og muligheter til å påvirke tiltak og vedtak som kommunen har myndighet over. Nærmere opplysninger om konsultasjoner m.m. fram går av [Veileder fra KMD for kommuner og fylkeskommuner om konsultasjoner med samiske interesser](#).

Bakgrunnsinformasjon:

[Reindriftnsloven](#)
[Reindrift og planlegging etter plan- og bygningsloven](#)
[Nordlandsatlas - reindriftnskart](#)
[Kontaktpersoner i reinbeitedistrikt og samebyer](#)
[Reindriftns distriktsplaner](#)

2.6.2 Jordvern

Matjord er en knapp og ikke-fornybar ressurs. Nedbygging eller gjengroing er sammen med klimaendringer den største trusselen for matjorda både på lang og kort sikt.

Jordbruket er en arealintensiv næring som har stor betydning for mange kommuner og lokalsamfunn i fylket. Landbruket spiller også en viktig rolle i utviklingen av livskraftige lokalsamfunn og regioner. Kunnskap om arealene som utgjør ressursgrunnlaget for landbruksnæringene og om bruken av arealene er viktig for å kunne ta riktige strategiske valg.

I juni 2021 vedtok Stortinget en oppdatert nasjonal jordvernstrategi med forsterket jordvernmål og utvidet jordvernbegrep. For Nordland har statsforvalteren fulgt opp de nasjonale målsettingene og rullert vår regionale strategi. Strategisk plan for jordvern i Nordland 2022-2025 er vedtatt og kan lastes ned [her](#). Strategien har nye målsettinger for hvordan Nordland kan bidra til å nå de nye nasjonale målene. Formålet med planen er «Vern av jordsmonn er forutsetningen for å dyrke mat, opprettholde naturmangfold, regulere vannets kretsløp, binde karbon og skape verdier, arbeidsplasser og gode lokalsamfunn. Vi skal ta vare på dyrka og dyrkbare arealer i Nordland og sikre at jordas fruktbarhet opprettholdes. Det vil bidra til å nå FNs bærekraftsmål og sikre at jorda disponeres ut fra framtidige generasjoners behov».

Planen har fire resultatmål: Tap av dyrka jord skal være mindre enn 150 dekar i snitt per år. Tap av dyrkbar jord skal være under 150 dekar per år. Jordbruksarealene skal drives og beiteressursene i utmarka skal sikres for framtidige generasjoner.

Kommunene forvalter størsteparten av arealene gjennom kommunal planlegging. Det er derfor avgjørende at kommunene har god kjennskap til både nasjonal og lokal verdi av arealene i sin

kommune. Først da kan de gjøre gode avveininger mellom jordvern hensyn og andre interesser. Hvis kommunene lager sine egne jordvernstrategier, skaper det oppmerksomhet og bevissthet om dyrka mark, og gir kunnskap om arealenes verdi.

2.6.2.1 Kommunen er planmyndighet

Det meste av omdisponeringen skjer gjennom vedtak av reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven. Det er kommunene som vedtar disse arealplanene, og dermed avgjør hvilke arealer som skal omdisponeres. Det er viktig at lokal landbruksmyndighet deltar aktivt i planarbeidet, landbruksfaglige vurderinger har stor betydning. Landbruksforvaltningen i kommunene kan bidra med viktig kunnskap i jordvernsaker, både om kvaliteten på jordbruksarealene og hvilke verdier de tilfører lokalsamfunnet.

Kommunene skal følge opp jordvern aktivt i alle arealplanprosesser og andre prosesser som innebærer endret arealbruk. Kommunene må som planmyndighet ivareta viktige arealer for produksjon av miljøgoder som bevaring av biologisk mangfold, kulturlandskap og skogen og jorda sin funksjon som karbonlager. Kommunene må synliggjøre og ta vare på naturressursene i kommunalt planverk. I arbeidet med arealplaner (kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner) vil vi legge vekt på at kommunene tar ansvar for å utrede alternative utbyggingsområder dersom planene legger opp til utbygging på dyrka og/eller dyrkbar jord.

2.6.2.2 Arealregnskap

Arealregnskap, som klargjør hva som fins av tilgjengelige utviklingsmuligheter i planavklarte områder, er en nødvendig forutsetning for å begrunne behov for ev. planer som medfører at nye arealer tas i bruk til utbyggingsformål. Statsforvalteren forventer derfor at slikt regnskap foreligger når kommunene fremmer arealplaner. For mer informasjon se [brev fra Statsforvalteren til kommunene i Nordland datert 11.01.2022](#).

2.6.2.3 Kjerneområder for landbruk og langsiktige utbyggingsgrenser

Vi forventer at kommunene synliggjør viktige jordbruksområder i arealplanene, etablerer langsiktige utbyggingsgrenser mot de viktigste landbruksarealene, samt stiller krav om effektiv utnyttelse av eksisterende og planlagte utbyggingsområder.

Bakgrunnsinformasjon:

[Veiledningsside for jordvern i kommunal- og regional planlegging](#)

[Regjeringens nettside om jordvern](#)

[Statsforvalterens side om jordvern](#)

2.6.2.4 Landbruks- og beitebruksplaner

Landbruks- og beitebruksplaner som omhandler kjerneområder for landbruk, reindriftas og landbrukets beitebruk og satsingsområder for nydyrking, er viktig for å kunne se landbruks- og reindriftsnæringene i sammenheng. Vi forventer at kommunene bruker slike planer aktivt i arealplanleggingen. Vi oppfordrer kommunene i Nordland til å utarbeide eller revidere landbruks- og beitebruksplaner når kommuneplanens arealdel revideres.

2.6.3 Dialog mellom landbruk og reindrift

Kommunen har ansvar for næringer som utøves innenfor sine grenser. Dette gjelder både landbruk og reindrift. Kommunen har derfor en sentral rolle i arbeidet med å øke forståelsen og kunnskapen mellom næringene. Utfordringer mellom landbruket og reindrifta vil variere mellom kommunene. Løsningene finnes lokalt, og dialog danner grunnlag for gode driftsbetingelser hos begge parter.

Der det oppstår konflikt mellom landbruk og reindrift, forventer vi at kommunen bidrar til å dempe konflikten, skape gjensidig forståelse hos partene og å finne konstruktive løsninger. Kommunale dialoggrupper er det viktigste virkemiddelet for å løse utfordringer mellom næringer og kommuner. Statsforvalteren mener at god dialog mellom næringsutøverne og kommunen er viktig for å unngå konflikter og bidra til kunnskapsutveksling lokalt.

Bakgrunnsinformasjon:

[Dialoggrupper og tilskudd til konfliktforebyggende tiltak](#)
[Distriktsplaner for reinbeitedistriktene](#)

2.7 Kommunens klima- og energiplan

Kommunen skal ha en klima- og energiplan, enten som en del av kommuneplanen eller som en egen kommunedelplan. Både jord- og skogbruket har viktige roller i arbeidet mot klimaendringene. Vi forventer derfor at landbrukets utfordringer og tiltak beskrives i klimaplanene, og at de følges opp.

Bakgrunnsinformasjon:

[Hvordan organisere klima- og energiplanlegging](#)

2.7.1 Fylkesvise midler i Klima- og miljøprogrammet (KMP)

Statsforvalteren forvalter de fylkesvise midlene over *Klima og miljøprogrammet*. For 2022 har Nordland fått tildelt kr 400 000. Kommunene kan søke om midler for å gjennomføre informasjonstiltak på miljøområdet. Søknadsfristen er 15. mars 2022.

Bakgrunnsinformasjon:

[Om de fylkesvise midlene 2022](#)

2.8 Tilskudd ved klimabetingede skader og erstatningsordninger

2.8.1 Klimabetingede skader – tilskudd ved produksjonssvikt (tidligere avlingssvikt)

Klimabetingede skader er uforutsigbare og kan gi produksjonssvikt, som gir en alvorlig situasjon for de foretak som rammes. Det er derfor viktig at forvaltningen fungerer godt, slik at foretakene som søker tilskudd raskt får svar på sin søknad og at søknaden blir riktig behandlet.

Kommunen har ansvar for kontroll og saksforberedelse av søknader om tilskudd ved produksjonssvikt. Kommunen skal kontrollere skadeårsaken, måle opp fôrlager og gi uttalelse til søknaden. I år med omfattende skader blir det mange søknader som gir en stor arbeidsmengde. Derfor ønsker Statsforvalteren at kommunene har en enkel plan for hvordan kommunen skal sikre rask og sikker saksbehandling når det ligger an til mange søknader i kommunen.

Kommunen må følge med utviklingen i vekstsesongen, om det blir vinterskader, tørke eller andre klimatiske årsaker som gjør at foretak får reduserte avlinger. Kommunen skal føre journal over foretak som melder om mulig produksjonssvikt.

Bakgrunnsinformasjon

[Les mer om produksjonssvikt på Landbruksdirektoratets nettside](#)

2.8.2 Erstatning etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon

Det finnes erstatningsordninger for økonomiske tap i forbindelse med gjennomføring av offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon. Når det er gitt pålegg om å slakte ned dyr eller destruere

planter etter påvisning av smittsom sykdom eller farlige planteskadegjørere, kan erstatningsordningene dekke deler av økonomiske tap som det ikke er mulig å sikre seg mot gjennom vanlig forsikring.

Statsforvalteren kontakter søker og berørt kommune med informasjon og veiledning når det er aktuelt å ta disse ordningene i bruk.

Bakgrunnsinformasjon

[Erstatning etter pålegg om nedslakting](#)

[Erstatning etter pålegg om destruksjon av planter](#)

[Landbruksdirektoratets rundskriv 2017/30](#)

2.9 Vannforskriften

Regional plan for vannforvaltning i Nordland og Jan Mayen vannregion (2022-2027) sammen med tiltaksprogram, ble vedtatt i Nordland fylkesting i desember 2021.

Målet er at alle vannområdene i Nordland skal oppnå god miljøtilstand innen 2027.

Kommunen er forurensningsmyndighet for avløp og landbruk. I forbindelse med oppdatering av tiltaksprogrammet, har den enkelte kommune ansvar for å oppdatere og kvalitetssikre sine tiltak. Hver kommune oppfordres til å prioritere tiltak i de 2 til 3 mest landbrukspåvirkede vannområdene. Det er viktig at miljømål og foreslåtte tiltak er godt forankret i kommunens egne planer og strategier og følges opp i det praktiske arbeidet.

De regionale vannområdekoordinatorene kan bistå kommunene i dette arbeidet.

SMIL-midlene gir mulighet til finansiering av målretta tiltak for bedring av vannkvalitet. Kommuner som kan vise til gjennomføring av målretta tiltak gjennom SMIL-ordningen, vil bli prioritert ved framtidige fordelinger av SMIL-midler. Statsforvalterens ambisjon er fortsatt å styrke effekten av SMIL-midlene ved prioritert bruk av miljøtilskudd (RMP) og tilskudd fra klima- og miljøprogrammet.

Bakgrunnsinformasjon

[Vann-Nett](#)

[Regional plan for vannforvaltning for perioden 2022 – 2027](#)

2.10 Økt produksjon og bruk av bioenergi

Statsforvalteren i Nordland og Statsforvalteren i Troms og Finnmark har nylig utarbeidet og vedtatt strategien «Grønn varme i nord – Bioenergi strategi for Nord-Norge».

Jord- og skogbruk i Nordland representerer store biologiske ressurser som kan danne grunnlaget for produksjon av bioenergi. I dag er det råstoff fra skogbruket som i hovedsak blir benyttet i fjernvarmeanlegg. Det er gode muligheter til å øke uttaket av skogressurser i fylket, som igjen kan gi flere flisfyrte varmeanlegg.

Fra jordbruket er det særlig husdyrgjødsel fra storfe og svin som egner seg som råstoff til energi, da i form av biogass. Husdyrgjødsel må sambehandles med andre kilder, som for eksempel marine ressurser eller matavfall for å gi god nok effekt og økonomi i biogassproduksjon. Det er gode muligheter for å øke produksjon og bruk av biogass i Nordland, der råstoffprodusenter og energibrukere er samlokalisert.

I denne rapporten foreslås det en del mål, strategier og tiltak til hvordan vi kan utnytte bioenergi-potensialet i Nordland bedre enn i dag. Det pekes på en rekke tiltak retta både mot landbrukets behov for energi, men også byggeiere generelt som etterspør fornybare løsninger. Sikker leveranse av råstoff, kompetanse i alle ledd i energibransjen og gode rammebetingelser for næringa, er stikkord som avgjør om vi klarer å øke andelen grønn varme i nord.

Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologi i landbruket, som forvaltes av Innovasjon Norge, kan gi investeringsstøtte til gårdsvarmeanlegg. Både landbruksforetak og skogeiere kan søke. Det er viktig at kommunene følger opp lokale initiativ innen bioenergi, og henviser mulige utbyggere til kompetente fagmiljøer.

Bakgrunnsinformasjon:

[Grønn varme i nord – Bioenergi-strategi for Nord-Norge](#)
[Bioenergi-programmet hos Innovasjon Norge](#)

2.11 Autorisasjonsordningen for plantevern- og gnagermidler

Kommunen har ansvar for å arrangere eksamen etter kurs om kjøp og bruk av plantevernmidler og tilleggsautorisasjon for gnagermidler. Kommunen skal kreve inn gebyr fra kandidatene. En andel av gebyret skal overføres til Statsforvalteren. Kommunen retter eksamen/prøve og registrerer resultatet i den nettbaserte autorisasjonsdatabasen. Kommunen skal vurderer om kandidatene tilfredsstiller vilkår for å motta autorisasjon. Dere får eget brev om dette når det er aktuelt.

I Nordland holdes kursene av landbruksrådgivningen og naturbruksskolene (Sortland og Mosjøen vgs). Det er Statsforvalteren som godkjenner kursinstruktørene.

Bakgrunnsinformasjon:

[Mer informasjon på nettsiden vår](#) og [på nettsiden til Mattilsynet](#)

2.12 Samfunnssikkerhet og beredskap

Kommunen har viktige oppgaver og ansvar på beredskapsområdet, jevnfør lov om kommunal beredskapsplikt, samt lovverk på sektorområder (helse, brann, vannforsyning, kommunalteknisk område og så videre). I arbeidet med ROS-analyser og beredskapsplaner har kommunen et ansvar for at landbruks- og reindriftsnæringenes behov og utfordringer ivaretas. Dette gjelder både naturhendelser som skred og flom, ulykker og svikt i kritisk infrastruktur.

Kommunen bør invitere representanter for næringene med i planprosessene – også fordi næringene rår over verdifulle ressurser og kompetanse som kan inngå i den lokale beredskapen, eks. brann. Vi vil også minne om at det forbyggende arbeidet er viktigst, og at landbruks- og reindriftsnæringene er viktig både som store arealbrukere og som ulykkes- og brannutsatte næringer. Næringene er avhengig av en robust infrastruktur som blant annet omfatter strøm, telefon, internett, transportsystem, vannforsyning og avløp.

Skogbrann har tidligere knapt vært et tema i Nordland. Med klimaendringene ser vi imidlertid at skogbrannfaren øker. Det er derfor viktig at kommunen er kjent med sitt ansvar som førstelinjeinstans i brannberedskapen. De lokale skogbruksmyndighetene er spesielt nevnt i *Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen, § 4-12*.

Bakgrunnsinformasjon:

[Forskrift om kommunal beredskapsplikt](#)

[Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen](#)

2.13 Informasjon, kurs og konferanser i 2022

Det er viktig at kommunene holder seg oppdatert om informasjon fra oss og deltar på våre kurs og konferanser for å få faglig oppdatering og informasjon som kreves i arbeidet med de forskjellige ordningene.

Vi har som mål å samordne informasjon til kommunene fra landbruks- og reindriftsavdelinga. Vi publiserer derfor ukentlige [informasjonsbrev på nettsiden vår](#). Der kan du også registrere deg som abonnent. Følg også med på [kurskalenderen vår](#), der alle arrangementer kunngjøres og deltagere kan melde seg på. Det er planlagt flere fysiske kurs/konferanser. Om disse kan gjennomføres som planlagt avhenger av koronasituasjonen.

Våre planlagte kurs og konferanser for kommunal landbruksforvaltning i 2022 framgår av vedlegg 2.

Med hilsen

Katrine Erikstad (e.f.)
avdelingsdirektør landbruks- og reindrift

Magne Totland
underdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Vedlegg 1 - Oversikt over kommunevise beløpsmessige rammer innen landbruket for 2022
- 2 Vedlegg 2 - Oversikt over planlagte kurs/konferanser mv 2022

Kopi til:

Landbruksdirektoratet Postboks 1450 Vika 0116 OSLO

Mottakerliste:

Grane kommune	Rådhuset	8680	Trofors
Leirfjord kommune		8890	Leirfjord
Narvik kommune	Postboks 64	8501	NARVIK
Rana kommune	Postboks 173	8601	MO i RANA
Værøy kommune	Postboks 2523	8063	Værøy
Vågan kommune	Postboks 802	8305	Svolvær
Bodø kommune	Postboks 319	8001	Bodø
Dønna kommune		8820	Dønna
Hadsel kommune	Rådhusgata 5	8450	Stokmarknes
Herøy kommune	Silvalveien 1	8850	Herøy
Meløy kommune	Gammelveien 5	8150	Ørnes

Moskenes kommune		8390	Reine
Steigen kommune	Rådhuset	8281	Leinesfjord
Træna kommune		8770	Træna
Vefsn kommune	Postboks 560	8651	Mosjøen
Vega kommune	Gladstad	8980	Vega
Øksnes kommune	Storgata 27	8430	MYRE
Fauske kommune	Postboks 93	8201	Fauske
Gildeskål kommune	Postboks 54	8138	Inndyr
Hamarøy kommune	Marie Hamsuns vei 3	8294	Hamarøy
Hattfjelldal kommune	O.T. Olsens vei 3 A	8690	Hattfjelldal
Hemnes kommune	Sentrumsveien 1	8646	Korgen
Lødingen kommune	Postboks 83	8411	Lødingen
Røst kommune		8064	Røst
Vestvågøy kommune	Postboks 203	8376	Leknes
Beiarn kommune	Kommunehuset, Nedre Beiarveien 906	8110	Moldjord
Bindal kommune	Rådhuset	7980	Terråk
Evenes kommune	Postboks 43	8539	Bogen i Ofoten
Sortland kommune	Postboks 117	8401	Sortland
Lurøy kommune		8766	Lurøy
Brønnøy kommune	Rådhuset	8905	Brønnøysund
Bø kommune	Rådhuset	8475	Straumsjøen
Rødøy kommune		8185	Vågaholmen
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Vevelstad kommune		8976	Vevelstad
Nesna kommune	Moveien 24	8700	Nesna
Sømna kommune		8920	Sømna
Sørfold kommune	Strandveien 2	8226	Straumen
Alstahaug kommune	Postboks 1006	8805	Sandnessjøen
Andøy kommune	Postboks 187	8483	ANDENES
Flakstad kommune		8380	Ramberg

Statsforvalteren i Nordland

Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje

Beløpsmessige rammer til kommuner i Nordland for tilskuddsordninger i landbruket for 2022

Vedlegg til brev fra Statsforvalteren i Nordland vår ref 2022/4

Kommune	Kom.nr	SMIL	Drenering jordbruks-jord	Tiltak i beite-områder	UKL og verdens-arv	NMSK Skogkultur	NMSK Veier og skogsdrift
Bodø	1804	360 000	300 000	80 000		100 000	500 000
Narvik	1806	200 000	150 000	60 000		30 000	0
Bindal	1811	200 000	200 000	0		200 000	0
Sømna	1812	420 000	600 000	0		30 000	0
Brønnøy	1813	320 000	600 000	0		250 000	0
Vega	1815	400 000	500 000	0	1 500 000	0	0
Vevelstad	1816	100 000	100 000	0		0	0
Alstahaug	1820	220 000	400 000	80 000	810 000	20 000	0
Leirfjord	1822	100 000	350 000	0		40 000	0
Vefsn	1824	320 000	300 000	60 000		400 000	0
Grane	1825	200 000	120 000	60 000		350 000	0
Hattfjelldal	1826	180 000	200 000	80 000		300 000	0
Dønna/Herøy	1827/1818	330 000	400 000	80 000		0	0
Nesna	1828	220 000	150 000	100 000		50 000	0
Hemnes	1832	310 000	350 000	80 000		200 000	150 000
Rana	1833	240 000	300 000	100 000		350 000	150 000
Lurøy/Træna	1834/1835	100 000	50 000	70 000		10 000	0
Rødøy	1836	100 000	100 000	80 000		10 000	0
Meløy	1837	120 000	100 000	80 000		150 000	0
Gildeskål	1838	110 000	150 000	50 000		10 000	0
Beiarn	1839	200 000	150 000	100 000		50 000	0
Saltdal	1840	180 000	150 000	100 000		250 000	1 000 000
Fauske	1841	100 000	150 000	60 000		50 000	0
Sørfold	1845	100 000	100 000	0	810 000	100 000	0
Steigen/Hamarøy	1848/1875	450 000	330 000	130 000	1 050 000	150 000	0
Evenes	1853	50 000	70 000	50 000		100 000	200 000
Samarbeidet LO-VEST	1851-59-60-65-66-67-68-70-71-84	1 300 000				150 000	1 000 000
Lødingen	1851	0	50 000	0		0	0
Flakstad	1859	0	30 000	50 000		0	0
Vestvågøy	1860	0	200 000	100 000		0	0
Vågan	1865	0	150 000	60 000		0	0
Hadsel	1866	0	200 000	80 000		0	0
Bø	1867	0	100 000	0		0	0
Øksnes	1868	0	50 000	60 000		0	0
Sortland	1870	0	220 000	100 000		0	0
Andøy	1871	0	200 000	70 000		0	0
Moskenes	1874	0	0	0		0	0
Røst	1856	70 000	0	0	710 000	0	0
Sum		7 000 000	7 570 000	2 020 000	4 880 000	3 350 000	3 000 000

SMIL: Spesielle miljøtiltak i jordbruket. UKL: Utvalgte kulturlandskap i landbruket. NMSK: Nærings- og miljøtiltak i skogbruket

Oversikt over planlagte kurs, konferanser og studieturer i 2022

Vedlegg 2 til brev fra Statsforvalteren i Nordland vår ref 2022/4

Tema	Dato/uke	Omfang	Web eller fysisk	Kontaktperson	Målgruppe
Januar					
Stimuleringstilskudd til veterinærtjenester	20.jan	2 timer	web	Grete Nytrøen Kvavik	Kommunene
Februar					
Kunnskapsgrunnlag for jordvern	02.feb	2 t og 15 min	web	Toril Austvik	Kommunal landbruksforvaltning og kommunale planavdelinger
Næringsutvikling	08.feb	4 timer	Web	Signe Pedersen	Kommunal landbruksforvaltning, ledelse og politikere
Jordmonnkartlegging	09.feb	2 timer	web	Toril Austvik	Kommuner som er jordmonnkartlagt
Priskontroll og konsesjonslov	21.feb	1,5 time	web	Margrethe Benson	Kommunal landbruksforvaltning
Beitebruksplan	23.feb	4 timer	Web	Signe Pedersen	Kommunal landbruksforvaltning, og gårdbrukere
Organisert beitebruk	24.feb	3 timer	Web	Signe Pedersen	Kommunal landbruksforvaltning, og gårdbrukere
Mars					
Tiltak i beiteområder	Uke 11	2 timer	web	Grete Nytrøen Kvavik	Kommunene
Konsesjonsvurdering og AS + kort om sameie	23.mar	1,5 time	web	Margrethe Benson	Kommunal landbruksforvaltning
Reindrift, beiterettigheter og beitebrukskart	Uke 13	2 timer	web	Elisabeth Utstøl Pettersen	Kommunal landbruksforvaltning
April					
Autorisasjonsordning for plantevern og gnagermidler	Uke 17	2 timer	web	Grete Nytrøen Kvavik	Kommunene
Nydyrking	06.apr	1,5	web	Margrethe Benson	Kommunene
Mai					
Drenering	Uke 19	2 timer	web	Åsa Hellem	Kommunene
Juni					
Næringsutvikling	07. - 09. juni		Studietur	Signe Pedersen	Kommunal landbruksforvaltning
Skogtiltak Skogveier, skogfond, sertifisering	Sommer/felt-sesong	2 dager	fysisk	Gunnar Nygaard og Geir Sund	Kommunal landbruksforvaltning

Tema	Dato/uke	Omfang	Web eller fysisk	Kontaktperson	Målgruppe
Juli					
August					
September					
Innføring i plan- og bygningsloven med vekt på jordvern og reindriftsinteresser	Uke 36	3 timer	web	Elisabeth Utstøl Pettersen og Toril Austvik	Kommunal landbruksforvaltning
Produksjonstilskudd, Regionale miljøtilskudd SMIL, Sykdomsavløsning Landbruksregistret	Uke 38/39 september	2 dager/2 steder	fysisk	Marianne Olsen	Kommunene
Produksjonssvikt	Uke 37	2 timer	web	Åsa Hellem	Kommunene
Oktober					
November					
Næringsutvikling Vesterålen			Fysisk	Signe Pedersen	Kommunal landbruksforvaltning
Næringsutvikling Helgeland			Fysisk	Signe Pedersen	Kommunal landbruksforvaltning
Beitebruk og klima Vesterålen			Fysisk	Signe Pedersen	Kommunal landbruksforvaltning, gårdbrukere og politikere
Beitebruk og klima Helgeland			Fysisk	Signe Pedersen	Kommunal landbruksforvaltning, gårdbrukere og politikere
Desember					

Det er det en foreløpig oversikt over planlagte informasjonstiltak på landbruks- og reindriftsområdet for kommunal landbruksforvaltning i 2022. Følg med på [kurskalenderen på vår nettside](#), der alle arrangementer kunngjøres og deltagere kan melde seg på. Det er planlagt flere fysiske kurs/konferanser. Om disse kan gjennomføres som planlagt forutsetter at koronasituasjonen tillater det.

Det er viktig at kommunene deltar på disse arrangementene for å få faglig oppdatering og informasjon som kreves i arbeidet med de forskjellige ordningene.